

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 4 maart 2022
(OR. fr)

6877/22

JAI 291
FREMP 52

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Conclusies van de Raad over de bestrijding van racisme en antisemitisme

Voor de delegaties gaat hierbij de tekst van de conclusies over bovengenoemd onderwerp, waarover de Raad (Justitie en Binnenlandse Zaken) op 4 maart 2022 overeenstemming heeft bereikt.

CONCLUSIES VAN DE RAAD over de bestrijding van racisme en antisemitisme

De Raad van de Europese Unie

- a. **GEZIEN** het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name de preambule en artikel 2, artikel 3, lid 3, en artikel 6,
- b. **GEZIEN** het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 10 en 19,
- c. **GEZIEN** het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met name de artikelen 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 20, 21, 22, 51 en 52,
- d. **GEZIEN** Richtlijn 2000/43/EG van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming,
- e. **GEZIEN** Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad van 28 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht,
- f. **GEZIEN** Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, waarin slachtoffers van haatmisdrijven specifiek worden vermeld,
- g. **GEZIEN** de conclusies van de Raad van 6 december 2013 over de bestrijding van haatcriminaliteit in de Europese Unie,
- h. **GEZIEN** de verklaring van de Raad van 6 december 2018 betreffende de bestrijding van antisemitisme en de ontwikkeling van een gemeenschappelijke beveiligingsaanpak voor een betere bescherming van de Joodse gemeenschappen en instellingen in Europa en de verklaring van de Raad van 2 december 2020 over het mainstreamen van de bestrijding van antisemitisme op alle beleidsterreinen,
- i. **GEZIEN** het EU-actieplan tegen racisme 2020-2025, dat de Commissie op 18 september 2020 heeft gepresenteerd,

- j. **GEZIEN** de EU- strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven, die de Commissie op 5 oktober 2021 heeft gepresenteerd,
- k. **GEZIEN** de conclusies van de Europese Raad van 21 en 22 oktober 2021, waarin de Europese Raad zijn tevredenheid uitspreekt over de EU- strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven, en hij erop wijst dat het Internationaal Forum van Malmö over de herdenking van de Holocaust en de bestrijding van antisemitisme van 13 oktober 2021 ons eraan herinnert dat geen inspanning mag worden gespaard om alle vormen van antisemitisme, racisme en vreemdelingenhaat te bestrijden,
- l. **GEZIEN** de mededeling van de Commissie getiteld "Een inclusiever en beschermender Europa: uitbreiding van de lijst van EU-misdrijven tot haatzaaiende uitslatingen en haatmisdrijven", die op 9 december 2021 is gepresenteerd,
- m. **PLECHTIG IN HERINNERING BRENGEND** dat de Europese Unie gegrondvest is op gedeelde waarden zoals eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, gelijkheid, eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren; de lidstaten hebben zich ertoe verbonden de in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en in het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden verankerde rechten en vrijheden te waarborgen voor alle personen die onder hun rechtsmacht vallen, en te waarborgen dat de mensenrechten en de fundamentele vrijheden universeel, ondeelbaar, onderling afhankelijk en met elkaar verbonden zijn,
- n. **OVERWEGENDE DAT** de Europese Unie een samenleving bepleit die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid; bij het bepalen en uitvoeren van haar beleid en optreden streeft de Unie er bijgevolg naar elke vorm van discriminatie, op welke grond dan ook als bedoeld in artikel 21 van het Handvest van de grondrechten, te bestrijden,
- o. **OVERWEGENDE DAT** het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, dat bindend is voor de instellingen van de Unie en de lidstaten wanneer zij het recht van de Unie toepassen, onder meer de gelijkheid, het recht op waardigheid, het recht op leven, het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het familie- en gezinsleven, de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst en de vrijheid van meningsuiting beschermt,
- p. **OVERWEGENDE DAT** de in artikel 2 VEU verankerde waarden de identiteit van de Europese Unie vormen, dat de Raad van de Europese Unie er veel belang bij heeft en dat het aan de instellingen en organen van de Europese Unie en aan de lidstaten is om deze waarden volledig te eerbiedigen en te waarborgen,

- q. **BETREUREND** dat het aantal racistische en antisemitische incidenten in de lidstaten van de Europese Unie alarmerend is gestegen, en dat racistische en antisemitische haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen, ontkenning en verdraaiing van de feiten van de Holocaust, en samenzweringsverhalen, online en offline, met name in de context van de COVID-19-pandemie, zijn toegenomen,
- r. **BETREUREND** dat racisme en antisemitisme kunnen leiden en al geleid hebben tot vormen van gewelddadig extremisme en terrorisme,
- s. **GEZIEN** de werkzaamheden van de Europese Commissie van de Raad van Europa tegen Racisme en Onverdraagzaamheid (ECRI), met name de algemene beleidsaanbeveling nr. 1 van 4 oktober 1996 betreffende de bestrijding van racisme, vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid, en de algemene beleidsaanbeveling nr. 9 inzake de preventie en bestrijding van antisemitisme, die op 25 juni 2004 is aangenomen en op 1 juli 2021 is herzien,
- t. **GEZIEN** de VN-resolutie van 13 juli 2021 over de bevordering en bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden van Afrikanen en van mensen van Afrikaanse afkomst tegen buitensporig gebruik van geweld en andere schendingen van de mensenrechten door rechtshandavingsfunctionarissen, door middel van transformatieve verandering met het oog op raciale rechtvaardigheid en gelijkheid, en de VN-resolutie van 20 januari 2022 over de ontkenning van de Holocaust,
- u. **EROP WIJZEND** dat het internet en de sociale media weliswaar nieuwe ruimten voor vrijheid van meningsuiting bieden, maar ook kunnen worden gebruikt ter verspreiding van racistische en antisemitische inhoud, waardoor nieuwe vormen van individuele en groepsvervolging en aanzetting tot fysiek en psychologisch geweld mogelijk worden waarbij de daders anoniem blijven en er dus een gevoel van straffeloosheid kan ontstaan,
- v. **INGENOMEN** met de initiatieven van de Europese Commissie in haar EU-actieplan tegen racisme, namelijk de oprichting van de subgroep voor de nationale uitvoering van het EU-actieplan tegen racisme 2020-2025, waarin vertegenwoordigers van de lidstaten en het permanente EU-forum voor maatschappelijke organisaties tegen racisme worden samengebracht,
- w. **INGENOMEN** met de initiatieven die de Europese Commissie heeft gepresenteerd in haar Europese strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven, namelijk de oprichting van een permanente structuur waarin de lidstaten, vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschappen en betrokken belanghebbende partijen samenkomen in een werkgroep die bestudeert hoe de strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven moet worden uitgevoerd, en de organisatie van een jaarlijks forum van het maatschappelijk middenveld over antisemitisme,
- x. **INGENOMEN** met het werk van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten op het vlak van het verzamelen van gegevens over racisme en antisemitisme, en met name zijn jaarlijkse overzichten van antisemitische incidenten die in de Europese Unie zijn geregistreerd en zijn verslag "Being Black in the EU" van 28 november 2018,

- y. **OVERWEGENDE DAT** racisme en antisemitisme, onmiskenbaar verschijnselen met verschillende kenmerken zijn, maar dat zij met elkaar gemeen hebben dat de gelijkheid van personen wordt ontkend; beide vormen een even ernstige bedreiging voor onze samenlevingen en vereisen een krachtige politieke respons waarbij zowel met hun specifieke als met hun gemeenschappelijke kenmerken rekening moet worden gehouden,
- z. **ERNAAR STREVENDE** te zorgen voor een passende en regelmatige follow-up door de Raad, rekening houdend met de monitoringverslagen van de Commissie en de inbreng van de lidstaten als bepaald in het actieplan van de Europese Unie tegen racisme en de Europese strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven.

Rekening houdend met het subsidiariteitsbeginsel verzoekt de Raad van de Europese Unie de lidstaten:

1. alles in het werk te stellen om uiterlijk eind 2022 nationale actieplannen en/of strategieën **OP TE STELLEN** overeenkomstig het EU-actieplan tegen racisme en de EU- strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven, door de Europese Commissie aangenomen op respectievelijk 18 september 2020 en 5 oktober 2021;
2. de juridisch niet-bindende werkdefinities van antisemitisme en van ontkenning en verdraaiing van de feiten van de Holocaust van de Internationale Alliantie ter Herinnering van de Holocaust te **ONDERSCHRIJVEN EN TOE TE PASSEN** als nuttige leidraad voor onderwijs- en opleidingsdoeleinden, ook voor rechtshandavings- en gerechtelijke autoriteiten;
3. de bestrijding van alle vormen van racisme en antisemitisme **ONDER DE AANDACHT TE BRENGEN** bij hun bevolking, door hun plicht na te komen de slachtoffers van racistisch en antisemitisch geweld en haatmisdrijven te herdenken, onder meer via voorlichting over de historische en hedendaagse uitingen van racisme, over slavernij, over de Holocaust en over antisemitisme als oorzaak daarvan;

in dit opzicht belangrijke datums met betrekking tot racisme en antisemitisme te herdenken, zoals de Internationale Herdenkingsdag voor de Holocaust, de Europese herdenkingsdag van de Holocaust van de Roma, de Internationale Dag voor de Uitbanning van Rassendiscriminatie, of de Internationale Dag voor de Afschaffing van Slavernij, gedachtenisplaatsen onder de aandacht te brengen, en initiatieven ter herdenking van de slachtoffers van racisme en antisemitisme aan te moedigen;

4. onderzoek naar en onderwijs en kennis over het Joodse leven, antisemitisme, de Holocaust, racisme en slavernij **TE BEVORDEREN**, onder meer met financiële middelen;
5. te **OVERWEGEN** om binnen de Groepen op hoog niveau inzake haatzaaiende uitspraken en haatmisdrijven en inzake non-discriminatie, gelijkheid en diversiteit van de Commissie, en in samenwerking met het Bureau van de EU voor de grondrechten, een gemeenschappelijke methode **UIT TE STIPPELEN** om raciale en antisemitische incidenten te kwantificeren en te kwalificeren, en deze zowel in de tijd als tussen de lidstaten te vergelijken;

6. de nationale coördinatoren of coördinatiemechanismen voor de bestrijding van racisme en antisemitisme, openbare instanties en instellingen, organen voor gelijke behandeling, alsook de betrokken belanghebbenden, zoals de sociale partners, maatschappelijke organisaties en andere betrokken groepen, nauw **TE BETREKKEN** bij het opstellen van preventieve maatregelen en bij het evalueren van de effectiviteit daarvan;
7. nationale mensenrechteninstellingen **IN HET LEVEN TE ROEPEN** in overeenstemming met de beginselen van Parijs, en solide organen voor gelijke behandeling te ondersteunen, een juridisch kader vast te stellen waardoor deze hun taken onafhankelijk kunnen vervullen, en hen hiertoe de nodige middelen ter beschikking te stellen;
8. conform het recht op vrije meningsuiting een cultuur van verdraagzaamheid, inclusiviteit en wederzijds respect te **BEVORDEREN**, zowel online als offline, met name door een cultuur van begrip te stimuleren en een einde te maken aan negatieve stereotypering van personen en groepen en aan het verspreiden van samenzweringstheorieën over hen omdat ze tot bepaalde etnische of religieuze groepen zouden behoren;
9. de verschillende media, met name de sociale media en de media in de technologie- en de communicatiesector, **AAN TE MANEN** gedragscodes te hanteren die op Europees niveau zijn overeengekomen en waarin zij zich ertoe verplichten om de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie en het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie te eerbiedigen, en er bij deze media op aan te dringen oplossingen te vinden en toe te passen om onder meer illegale haatzaaiende uitslatingen met racistische en antisemitische inslag op het internet onmiddellijk te kunnen opsporen, beoordelen en verwijderen;
10. de nationale onderzoeks- en gerechtelijke autoriteiten meer mogelijkheden **TE BIEDEN** om, met inachtneming van het recht op vrijheid van meningsuiting, illegale racistische en antisemitische haatmisdrijven en haatzaaiende uitslatingen op het internet te vervolgen, via maatregelen zoals nationale centra en platformen voor online monitoring waar mensen haatzaaiende inhoud kunnen melden;
11. **MEER INSPANNINGEN TE LEVEREN ter WAARBORGING** van de veiligheid van mensen die tot groepen behoren die met racisme en antisemitisme te kampen hebben, en van religieuze instellingen, gebedsplaatsen en confessionele scholen, ook tijdens culturele of religieuze evenementen;
12. alle vormen van discriminatie op grond van werkelijke of veronderstelde etnische afkomst of geloofsovertuiging **TE VEROORDELEN**; te zorgen voor een effectieve justitiële aanpak in overeenstemming met Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad van 28 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht;

13. de bestrijding van discriminatie op grond van werkelijke of veronderstelde etnische afkomst, geloofsovertuiging of culturele achtergrond **OP TE NEMEN** in de basisopleiding en, in voorkomend geval, de bijscholing die de rechtshandavings- en justitiële autoriteiten krijgen, zowel op nationaal als op EU-niveau, en beste praktijken te ontwikkelen om slachtoffers te identificeren en te ondersteunen, indien nodig op basis van onder meer het werk van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten en Cepol;
14. slachtoffers en getuigen van alle racistische en antisemitische incidenten **AAN TE MOEDIGEN** daarvan melding te maken en klacht in te dienen, ook digitaal, de procedure daarvoor te vereenvoudigen met specifieke informatie- en bewustmakingscampagnes, en indien nodig psychologische, sociale en materiële bijstand te verlenen, alsook te waarborgen dat die meldingen worden onderzocht;
15. alle nodige maatregelen **TE NEMEN** om ervoor te zorgen dat de schade van de slachtoffers van racistische en antisemitische incidenten die strafbaar zijn in de lidstaten, voldoende wordt vergoed;
16. **STEUN TE BIEDEN**, ook financieel, aan initiatieven vanuit het maatschappelijk middenveld ter ondersteuning van de slachtoffers van deze incidenten tijdens de meldings- en de vergoedingsprocedure.

De Raad van de Europese Unie,

17. **IS INGENOMEN MET** de initiatieven van de Commissie, en in het bijzonder met:
 - de aanstelling van een coördinator voor de bestrijding van antisemitisme in december 2015, en van een coördinator voor de bestrijding van racisme in 2021;
 - de oprichting van een EU-groep op hoog niveau voor de bestrijding van haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven;
 - de oprichting van een EU-groep op hoog niveau inzake non-discriminatie, gelijkheid en diversiteit;
 - de oprichting van de subgroep voor de nationale uitvoering van het EU-actieplan tegen racisme;
 - de oprichting van een groep voor de uitvoering van de EU-strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven;
 - de gedragscode van de Europese Unie voor de bestrijding van illegale haatzaaiende uitlatingen op het internet.

VERZOEKT de Commissie:

18. alle vormen van racisme en antisemitisme als prioriteit van de Europese Unie te **BLIJVEN BESTRIJDEN**, en de lidstaten te ondersteunen bij de ontwikkeling van normen die alomvattende bescherming bieden tegen racisme en antisemitisme;
 19. **ERVOOR TE ZORGEN** dat de coördinator voor de bestrijding van racisme en de coördinator voor de bestrijding van antisemitisme en de bevordering van het Joodse leven voldoende personele en financiële middelen krijgen om hun taken ten volle te vervullen, en dat er een regelmatige dialoog met de belanghebbenden wordt gevoerd;
 20. binnen de grenzen van het meerjarig financieel kader meer financieringsmogelijkheden **VOOR TE STELLEN**, om nationale mensenrechteninstellingen, organen voor gelijke behandeling en andere openbare instanties en instellingen te helpen deskundigheid te ontwikkelen over de toepassing van het EU-Handvest van de grondrechten op nationaal niveau, in overeenstemming met de strategie ter versterking van de toepassing van het Handvest van de grondrechten in de EU;
 21. de capaciteitsopbouw van lokale overheden en van de betrokken maatschappelijke organisaties onder meer met financiële middelen **TE ONDERSTEUNEN** bij de bestrijding van racisme en antisemitisme, met name door hen aan te moedigen projecten op te zetten ter verbetering van de sociale samenhang, zoals bemiddeling, conflictoplossing en interreligieuze dialoog;
 22. actuele informatie **TE VERSCHAFFEN** over de vorderingen met de uitvoering van het EU-actieplan tegen racisme en van de strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven, evenals over daarmee verband houdende initiatieven, door tussentijdse verslagen met analyses en resultaten te publiceren.
-